Китаец тоже интересуется насущным: "Ел ли ты сегодня?" ("Нии-хаума"). Зулусы коротко и ясно извещают: "Я тебя увидел!" ("Сакубона!"), а индейцы навахо жизнеутверждающе информируют: "Все хорошо!".

Жестами тоже можно здороваться. И это не банальный взмах ладонью, а нечто более выразительное. Например, хлопать при встрече в ладоши и делать реверанс принято в Замбези. Представители племени акамба из Кении плюют друг в друга и считают это хорошим тоном. На севере африканского континента правую руку подносят ко лбу, к губам и к груди. Означает это: "Я думаю о тебе, я говорю о тебе, я уважаю тебя". Полинезийцы трутся носами и гладят друг друга по спине. Эскимосы слегка ударяют друг друга кулаком по голове и по плечам (к счастью, это проделывают только мужчины). А в Тибете при встрече снимают головной убор правой рукой, а левую закладывают за ухо и высовывают язык, – это просто верх этикета! Агрессивный оттенок носит приветствие в Белизе: там, здороваясь, смыкают на груди руки, сжатые в кулаки. А в государстве Самоа вам не прослыть аборигеном, если вы при встрече не обнюхаете своего приятеля.

Вообще-то жесты довольно устойчиво живут в нашем сознании. Вот доказательство. Во время Второй мировой войны на территорию России было заброшено большое количество немецких диверсантов. они выдавали себя жестом, привычным для фашистов: выбросить руку вверх. Этот жест часто подводил лазутчиков при встречах с высшим начальством на чужой территории.

Китайська мова як всесвітня спадщина

Лю Бей (Китай), Ли Ченянь (Китай)
Науковий керівник – ст. викладач Н.В. Ушакова
ХНАДУ

Папір, порох, порцеляна – ці здобутки людської цивілізації стали звичайними явищами нашого життя, і ми не замислюємося, звідки вони прийшли в нашу культуру. Але, напевно, кожен знає, що їх батьківщиною є

Китай. Та одним з найціннішим явищем китайської культури є сама китайська мова. В сучасному світі китайською мовою говорять майже 1,3 мільярди людей як в самій країні, так і поза її межами.

Вчені стверджують, що за віком китайська мова є найдавнішою з існуючих. Документально підтверджено існування стародавньої китайської мови ще у другому тисячолітті до н.е., а класичної китайської мови *вєньянь* з п'ятого століття до н.е.

Відповідно до традиційної класифікації мов світу вона належить до сіно-тибетської групи мов. Цікавою особливістю є те, що в китайській мові існує багато діалектів, носії яких, навіть, можуть не розуміти один одного через суттєві відмінності діалектів. Але класична китайська літературна мова вважається сформованою на основі пекінського діалекту *путунхуа* і визначається як традиційна сучасна китайська.

В усьому світі відомо, як складно вивчати китайську мову через, по-перше, складність своєрідної фонетичної системи, та, по-друге, через ієрогліфічну писемність.

У фонетичній системі китайської мови є п'ять тонів вимови (*рівний, низхідний, висхідний, висхідно-низхідний, нейтральний*) [2, с. 94]. У відповідності до певної тональності голосного звуку змінюється значення складу. Кількість можливих складів у китайській мові обмежена. Цікаві правила творення складу. Максимально склад може мати чотири частини. Першою частиною складу є початковий приголосний, який має назву *ініціаль.* Наступна частина складу, що називається *медіаль*, є необов'язковою, в цій позиції можуть знаходитися звуки *[і]*чи *[и]*. Третю позицію обіймає складотворний голосний звук, а останню, теж необов'язкову, *фіналь* – звуки, що не є складотворчими.

На відміну від фонетичної системи граматична система китайської мови є простою, що виключає *відмінки, часи* дієслів, *осіб* тощо. Така спрощеність компенсується наявністю обов'язкової норми порядку слів.

Китайська ієрогліфічна писемність є найдавнішою з усіх сучасних систем. Якщо зібрати дані різноманітних словників, то кількість давніх та сучасних ієрогліфів може дорівнювати 90 000 тисячам одиниць. Але самі китайці стверджують, що для повсякденного спілкування достатньо знати та використовувати від 3500 до 7000 тисяч ієрогліфів. Вважається мінімальною для розуміння китайської кількість у 1000 одиниць.

Кожен ієрогліф складається з певних графем, які потребують ретельного написання та запам'ятовування [1]. Відповідно до наукових досліджень, всі ієрогліфи розділяються на кілька груп, до першої з яких входять ієрогліфи найдавніші – ідеограми, прості зображення людини чи об'єктів. Друга велика група включає пізніші за походженням ієрогліфи, що в своєму графічному написанні відтворюють комбінації простіших графем. Ієрогліфи сучасної мови, що належать до третьої великої групи, мають пізніше походження та визначають складні поняття, складаються з більшої кількості елементів та мають визначену послідовність зображення. Таким чином, на відміну від європейського типу, китайська ієрогліфічна писемність є певним зображенням перцептивного образу, що є принциповою відмінністю і утворює суттєві труднощі для навчання китайської мови як іноземної. На відміну від іноземців, що зазвичай звикли розкладати письмовий знак на складові, китайці з раннього дитинства мають запам'ятовувати окремі ієрогліфи як дещо ціле, що має певний сенс. Тому вивчення системи ієрогліфів в Китаї починається з дуже раннього віку дитини.

Попри всі розбіжності та складності, що існують між китайською та європейськими мовами, китайська мова у культурі займає одне з найпочесніших місць світової спадщини.

Література:

1. Рубец М.В. Когнитивные особенности китайской культуры и языка [Электронный ресурс] / Мария Рубец. Режим доступа :http://www.synologia.ru
2. Сто языков. Вселенная слов и смыслов / М.А. Кронгауз, А.Ч. Пиперски, А.А. Сомин и др. - Москва : Издательство АСТ, 2018. - 224 с.